

Lag

om ändring av arbetstidslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i arbetstidslagen (872/2019) 37 § och
ändras 18 och 34—36 §, 39 § 2 mom. och 47 §, av dem 34 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1405/2019, 1067/2021 och 746/2022 samt 39 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1067/2021, som följer:

18 §

Maximiantalet arbetstimmar

Arbetstagarens arbetstid inbegripet övertidsarbete får inte överstiga i genomsnitt 48 timmar i veckan under en tidsperiod av fyra månader. Bestämmelser om rätten att genom kollektivavtal avtala om utjämningsperiodens längd finns i 34 §.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom., får arbetstiden för en i 2 § 2 mom. avsedd motorfordonsförare inte överstiga 60 timmar under en kalendervecka. Bestämmelser om rätten att genom kollektivavtal avtala om den maximala arbetstiden per vecka för motorfordonsförare finns i 34 §.

34 §

Undantag genom kollektivavtal

Arbetsgivare eller arbetsgivarföreningar samt riksomfattande arbetstagarföreningar eller deras medlemsföreningar får avtala på ett sätt som avviker från vad som i denna lag föreskrivs

- 1) i 4 § om beredskap,
- 2) i 5 §, 6 § 1 mom. samt i 7 och 9 § om den ordinarie arbetstiden, den ordinarie arbetstiden får dock i genomsnitt vara högst 40 timmar i veckan under en tidsperiod av högst 52 veckor,
- 3) i 8 § om uppgifter där nattarbete får utföras, nattarbetarens maximala arbetstid under 24 timmar och utjämnning av nattarbetstiden samt om förläggningen av nattarbetstiden, med den begränsningen att nattarbetstiden ska omfatta en minst 7 timmars tidsperiod som är förlagd så att där ingår tid mellan klockan 24 och klockan 05,
- 4) i 8 a § om rätten till skjuts till och från arbetet för arbetstagare i nattarbete,
- 5) i 12 § 2 mom. om flexgränserna, maximum för överskridningar och uppföljningsperiodens längd vid flextid,
- 6) om i 13 § 2 mom. avsedd utjämningsperiod för utökad flextid, vid utökad flextid får den ordinarie arbetstiden dock i genomsnitt vara högst 40 timmar i veckan under en period av högst 26 veckor,
- 7) i 15 § 2 mom. om varaktigheten av ett tidsbestämt avtal om förkortad arbetstid,
- 8) i 17 § om samtycke till söndagsarbete,
- 9) i 18 § 1 mom. om utjämningsperioden för maximiantalet arbetstimmar, utjämningsperioden kan förlängas till högst sex månader eller av tekniska skäl eller skäl som hänför sig till arbetsarrangemangen till högst 12 månader,
- 10) i 20 § om mertids- och övertidsarbete samt ersättning för söndagsarbete,

RP 85/2024 rd

AjUB 14/2024 rd

RSv 174/2024 rd

11) i 21 § om givande av mertids- och övertidsersättning samt ersättning för söndagsarbete i form av ledighet,

12) i 22 § om arbetsavtalets upphörande under en utjämningsperiod,

13) i 23 § om beräkning av grunddelen för mertids- och övertidsersättning,

14) i 24 § om dagliga raster,

15) i 25 § om dygnsvila, dock inte i 25 § 4 mom. avsedd ersättande vilotid,

16) i 26 § om dygnsvila för motorfordonsförare,

17) i 27 § om veckovila,

18) i 28 § 1 mom. om avvikelse från veckovila,

19) i 29 § om utjämningschema för arbetstiden,

20) i 30 § om arbetsskiftsförteckning,

21) i 30 a § om arbetstagarens samtycke samt om den ersättning som ska betalas i samband med att ett arbetsskift ställs in och om tidpunkten när ett arbetsskift ställs in, förutsatt att avtalet uppfyller de krav som anges i artikel 14 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1152 om tydliga och förutsägbara arbetsvillkor i Europeiska unionen.

När det gäller i 2 § 2 mom. avsedda motorfordonsförarens arbete får det med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. 3 och 9 punkten ovan, i kollektivavtal som avses i 1 mom., av tekniska skäl eller skäl som hänför sig till arbetsarrangemangen avtalas om

1) i 8 § föreskriven maximal arbetstid per dygn och utjämning av nattarbetstid,

2) i 18 § 1 mom. föreskriven förlängning av utjämningsperioden till sex månader,

3) i 18 § 2 mom. föreskriven överskridning av den maximala veckoarbetstiden på 60 timmar.

I ett kollektivavtal som avses i 1 mom. får dessutom avtalas om arbetstid som motsvarar i 13 § avsedd utökad flexitid och om arrangemang som motsvarar i 14 § avsedd arbetstidsbank eller annat motsvarande arrangemang som kan införas i stället för den i lagen avsedda arbetstidsbanken. Genom kollektivavtal får dock inte tillämpningen av i lagen avsedd utökad flexitid eller arbetstidsbank förbjudas.

I ett kollektivavtal som avses i 1 mom. får dessutom, trots begränsningarna av arbetstiden i 5 § och bestämmelserna om dygnsvila i 25 §, avtalas om exceptionell ordinarie arbetstid i arbete som endast tidvis utförs inom den arbetstid per dygn då arbetstagaren ska vara beredd att arbeta. I sådana fall ska arbetstagaren säkerställas en ersättande vilotid som motsvarar vilotiderna enligt 25 § omedelbart efter det arbetsskiftet avslutats.

I ett kollektivavtal som avses i 1 mom. får dessutom avtalas om överskridning av den i 18 § avsedda maximiarbetstiden när det gäller jourhavande läkare på sjukhus eller djursjukhus, när den i den paragrafen avsedda maximiarbetstiden överskrids på grund av jour som räknas som arbetstid. Arbetsgivaren och arbetstagaren ska avtala om användning av arbetstid som överstiger maximiarbetstiden, varvid ingående av avtal förutsätter att de villkor som anges i kollektivavtalet uppfylls och att avtalet ingås inom de gränser som anges i kollektivavtalet.

Arbetsgivaren får tillämpa i 1—5 mom. avsedda kollektivavtalsbestämmelser även i sådana arbetstagares anställningsförhållanden som inte är bundna av kollektivavtalet, men i fråga om vilkas anställningsförhållanden arbetsgivaren enligt lagen om kollektivavtal (436/1946) ska iaktta vad som bestäms i kollektivavtalet. Bestämmelserna får iaktas ännu efter att kollektivavtalet upphört att gälla till dess ett nytt kollektivavtal träder i kraft i sådana anställningsförhållanden där bestämmelserna skulle kunna tillämpas, om kollektivavtalet fortfarande gällde. Om ett nytt kollektivavtal inte ingås inom sex månader från det att det föregående kollektivavtalet upphörde att gälla, har båda avtalsparterna dock rätt att meddela att tillämpningen av bestämmelserna om ordinarie arbetstid i kollektivavtalet ska upphöra när den då pågående utjämningsperioden går ut. Meddelandet ska lämnas minst två veckor innan den pågående utjämningsperioden går ut.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om arbetsgivare och arbetsgivarföreningar tillämpas också på statliga förhandlingsmyndigheter och andra avtalsmyndigheter. Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. kan i 1 mom. avsedda avtal ingås

1) i fråga om de medlemssamfund som avses i lagen om anordnande av intressebevakning för kommunerna och välfärdsområdena som arbetsgivare (630/2021) av Kommun- och välfärdsområdesarbetsgivarna KT och en riksomfattande arbetstagarförening,

2) i fråga om den evangelisk-lutherska kyrkans församling, en kyrklig samfällighet tillsammans med de församlingar som hör till den, ett domkapitel, kyrkostyrelsen och kyrkans pensionsfond av kyrkans arbetsmarknadsverk och en riksomfattande arbetstagarförening,

3) i fråga om den ortodoxa kyrkan och dess församlingar av kyrkostyrelsen som avses i 30 § i lagen om ortodoxa kyrkan (985/2006) eller av en av kyrkostyrelsen befullmäktigad arbetsgivarförening och en riksomfattande arbetstagarförening,

4) i fråga om Ålands landskaps- och kommunförvaltning av Ålands landskapsregering och kommunala avtalsdelegationen i landskapet Åland och en riksomfattande arbetstagarförening,

5) i fråga om riksdagen av de parter som anges i 46 § 1 mom. i lagen om riksdagens tjänstemän (1197/2003),

6) i fråga om Finlands Bank av de parter som anges i 42 § 1 mom. i lagen om Finlands Banks tjänstemän (1166/1998):

7) i fråga om Folkpensionsanstalten av de parter som avses i 11 § 2 mom. i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001).

En kollektivavtalsbestämmelse som avviker från en bestämmelse i lag på det sätt som avses i denna paragraf ska vara förenlig med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/88/EG om arbetstidens förläggning i vissa avseenden och med Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/15/EG om arbetstidens förläggning för personer som utför mobilt arbete avseende vägtransporter.

35 §

Från lag avvikande bestämmelser i ett allmänt bindande kollektivavtal

En arbetsgivare som ska iaktta ett allmänt bindande kollektivavtal som avses i 2 kap. 7 § i arbetsavtalslagen får inom kollektivavtalets tillämpningsområde också iaktta sådana bestämmelser i kollektivavtal som ingåtts med stöd av 34 § i denna lag. Bestämmelserna får iakttagas efter att kollektivavtalet upphört att gälla till dess ett nytt kollektivavtal träder i kraft i sådana anställningsförhållanden där bestämmelserna skulle kunna tillämpas, om kollektivavtalet fortfarande gällde.

36 §

Ingående av lokala avtal som baserar sig på allmänt bindande kollektivavtal

Bestämmelser om ingående av lokala avtal som baserar sig på allmänt bindande kollektivavtal finns i 2 kap. 7 a § i arbetsavtalslagen.

Om det genom ett lokalt avtal avviks från bestämmelserna i 5 §, 6 § 1 mom. eller 7 eller 9 § eller från förlängningen av utjämningsperioden för den genomsnittliga ordinarie arbetstiden får, när en sådan företrädare för personalen eller ett sådant förtroendeombud som förutsätts enligt kollektivavtalet saknas, dock också någon annan företrädare som personalen bemyndigat, eller om inte heller en sådan har valts, personalen eller en personalgrupp tillsammans ingå ett avtal på personalens vägnar. En arbetstagarare har dock rätt att iaktta sin tidigare arbetstid, om arbetstagararen meddelar arbetsgivaren detta senast två dagar innan avtalet börjar tillämpas. Med avvikelse från vad som föreskrivs i 2 kap. 7 a § 4 mom. i arbetsavtalslagen kan ett avtal om ordinarie arbetstid som ingåtts att gälla tills vidare sägas upp så att det upphör vid utgången av utjämningsperioden för arbetstiden.

39 §

Dispens

Om regionförvaltningsverket har beviljat arbetsgivaren tillstånd enligt 1 mom. som tidsbestämt och förhållandena inte har förändrats väsentligt efter att tillståndet beviljades, kan arbetsgivaren och förtroendemannen, eller om en förtroendeman inte har valts, förtroendeombudet eller någon annan företrädare som arbetstagarna bemyndigat, eller om inte heller en sådan har valts, personalen eller en personalgrupp tillsammans komma överens om att det tillstånd eller den befrielse som regionförvaltningsverket beviljat ska fortgå.

47 §

Tillsyn

Arbetskyddsmyndigheten övervakar efterlevnaden av denna lag och lokala avtal som ingåtts med stöd av 11, 13 och 14 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

Bestämmelserna i 34 § 8 mom. i denna lag ska inte tillämpas på kollektivavtal som ingåtts före ikraftträdandet av denna lag.

Helsingfors den 19 december 2024

Republikens President

Alexander Stubb

Arbetsminister Arto Satonen